ЕФЕКТИВНІСТЬ ПСИХОЛОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ З ВИКОРИСТАННЯМ ЕЛЕМЕНТІВ ДУАЛЬНОЇ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ.

Практичний психолог Державного навчального закладу «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище»
КУЧЕРЕНКО СНІЖАНА СТЕПАНІВНА

ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД НАВЧАЛЬНО _ ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

- *У Національній доктрині розвитку освіти поставлені завдання щодо формування самостійної та самодостатньої особистості, здатної до професійного розвитку, активної адаптації на сучасному ринку праці та творчої самореалізації. Ці завдання пов'язані з новими вимогами суспільства до реформування Української освіти*
- Реформування освіти в зазначених напрямах може відбуватись на принципах наукової обґрунтованості, а реалізувати їх допомагають такі науки, як педагогіка та психологія, що мають якісний методологічний апарат. Одним із напрямів цієї роботи є психологічний супровід - система підтримки та допомоги дитини в навчально-виховному процесі.

ДОСЛІДНО – ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА РОБОТА

ТЕМА: «Професійна підготовка кваліфікованих робітників з використанням елементів дуальної системи».

МЕТА: « Проведення дослідно – експериментальної роботи наукове обгрунтування та експериментальна перевірка якості професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників при використанні у навчально- виробничому процесі елементів дуальної системи».

ЦІЛІ ТА ЗАДАЧІ ПСИХОЛОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ЕКСПЕРИМЕНТУ

- **ЦІЛІ** :Визначення впливу соціальних, психологічних, фізіологічних факторів на навчання кваліфікованого робітника.
- Формування кваліфікованого робітника в умовах експерименту.

- **ЗАДАЧІ :** забезпечення психологічного супроводу на різних етапах підготовки кваліфікованого робітника в умовах експерименту.
- Сприяння професійному становленню кваліфікованих робітників в умовах соціальної та особистісної фрустрованості.

ХАРАКТЕРИСТИКА КОНТИНГЕНТУ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ ГРУП

- Соціальний статус
- Освітня підготовка
- Особистісні характеристики
- Мотиваційні характеристики
- Фізіологічні показники

Задача 1 визначеня статусу учнів групи;
Задача 2 визначеня рівня навченості;

Задача 3 вивчення особистісних характеристик;
Задача 4 визначити мотивацію навчання;

Задача 5 визначити здатність засвоєння професійних навичок ;

СОЦІАЛЬНИЙ СТАТУС

	П. І. П.	С/Б	Вибір професії	Соц. Статус	Працев.	Навчаня в вузі.
1.	Басков В. Ю.	5,8	порада	сім'я	так	ні
2.	Богушев М. А.	4,5	порада	п/с	так	можливо
3.	Бондар С. А.	5,7	сам	сирота	так	так
4.	Волков С. П.	6,5	сам	сім'я	так	можливо
5.	Галай А. В.	5,2	сам	сім'я	так	можливо
6.	Гордій Т. О.	6,0	сам	сім'я	так	можливо
7.	Грань В. П.	6,3	сам	сім'я	так	ні
8.	Губа М. І.	5,5	сам	розлучені	так	так

ОСВІТНЯ ПІДГОТОВКА

№	П. І. П.	Виробн. навчання.	Спецтехнол	Матеріали	Допуски
1.	Басков В. Ю.	9	8	9	!0

Таблиця 1. Навчальні досягнення учнів експериментальної та контрольної груп ДНЗ «ЗМВПУ» з професійно-теоретичної підготовки.

№ з/п	Назва предмета, що викладається за експериментальною програмою	Номер групи	Кількість учнів			Рівень навчальних досягнень (%)										Розбіжність показників (%)			
						Експериментальна група				Контрольна група									
			За списком	Атестовані (І семестр)	%	Початковий	Середній	Достатній	Високий	Початковий	Середній	Достатній	Високий	Початковий	Середній	Достатній	Високий
1	Спецтехнологія	22	30	30	100					0	26,6	56,7	16,7				

Таблиця 2. Навчальні досягнення учнів експериментальної та контрольної груп ДНЗ «ЗМВПУ» з професійно-практичної підготовки /

№ з/п	Назва предмета, що викладається за експериментальною програмою	Номер групи	Кількість учнів			Рівень навчальних досягнень (%)								Розбіжність показників (%)			
						Експериментальна група				Контрольна група							
			За списком	Атестовані (І семестр)	%	Початковий	Середній	Достатній	Високий	Початковий	Середній	Достатній	Високий	Початковий	Середній	Достатній	Високий
1.	Виробниче	22	30	30	100					0	13,3	83,3	3,3				
2	Виробниче	12	28	28	100	0	0	71,4	28,6								
														0	13,3	11,9	**25,3**

Аналіз навчальних досягнень учнів за результатами першого та другого року навчання

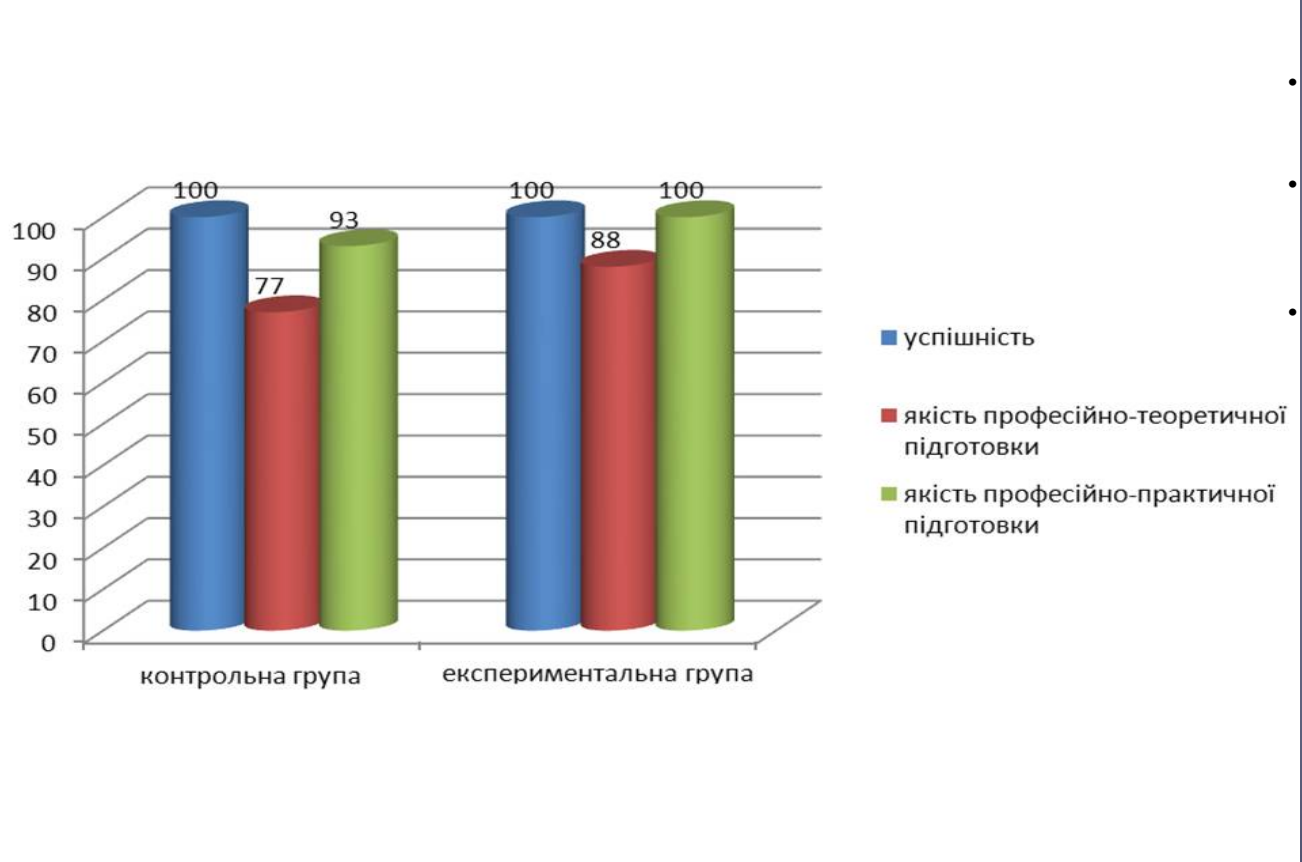

- Успішність як у контрольній, так і в експериментальній групі становить 100%, тобто всі учні встигають опанувати навчальні плани та програми.
- Показник якості отриманих знань з професійно-теоретичної підготовки в експериментальній групі збільшився на 11% у порівнянні з показником якості у контрольній групі та становить 88%.
- Показник якості знань з професійно-практичної підготовки в експериментальній групі збільшився на 7% у порівнянні з показником якості в контрольній групі та становить 100%.

- Контрольна група – навчання 2015-2017
- Експериментальна група – навчання 2016-2018

ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА РОБОТА

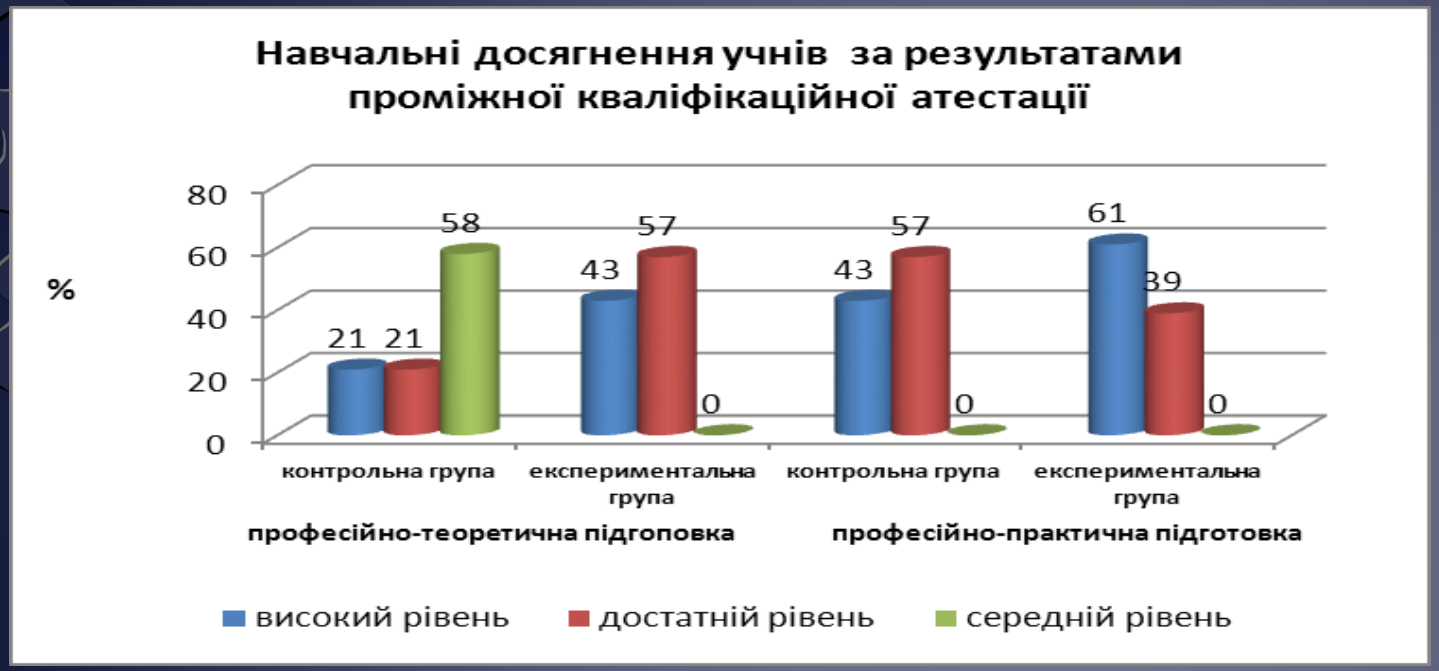

- Третій кваліфікаційний розряд за наслідками проміжної кваліфікаційної атестації отримали всі учні як у контрольній групі, так і в експериментальній.
- В експериментальній групі учнів з середнім рівнем знань немає, а у контрольній групі відсоток таких учнів становить більше половини – 58%.

- Високий рівень навчальних досягнень в експериментальній групі з професійно-теоретичної підготовки мають у два рази більше учнів, ніж у контрольній групі – 43%.
- Частка достатнього рівня навчальних досягнень з професійно-теоретичної підготовки в експериментальній групі становить 57%, що на 36% більше, ніж у контрольній групі.
- Частка учнів з високим рівнем знань з професійно-практичної підготовки у експериментальній групі на 18% більша, ніж у контрольній групі і складає 61%

ПРОФЕСІЯ “ТОКАР” ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ГРУПА.

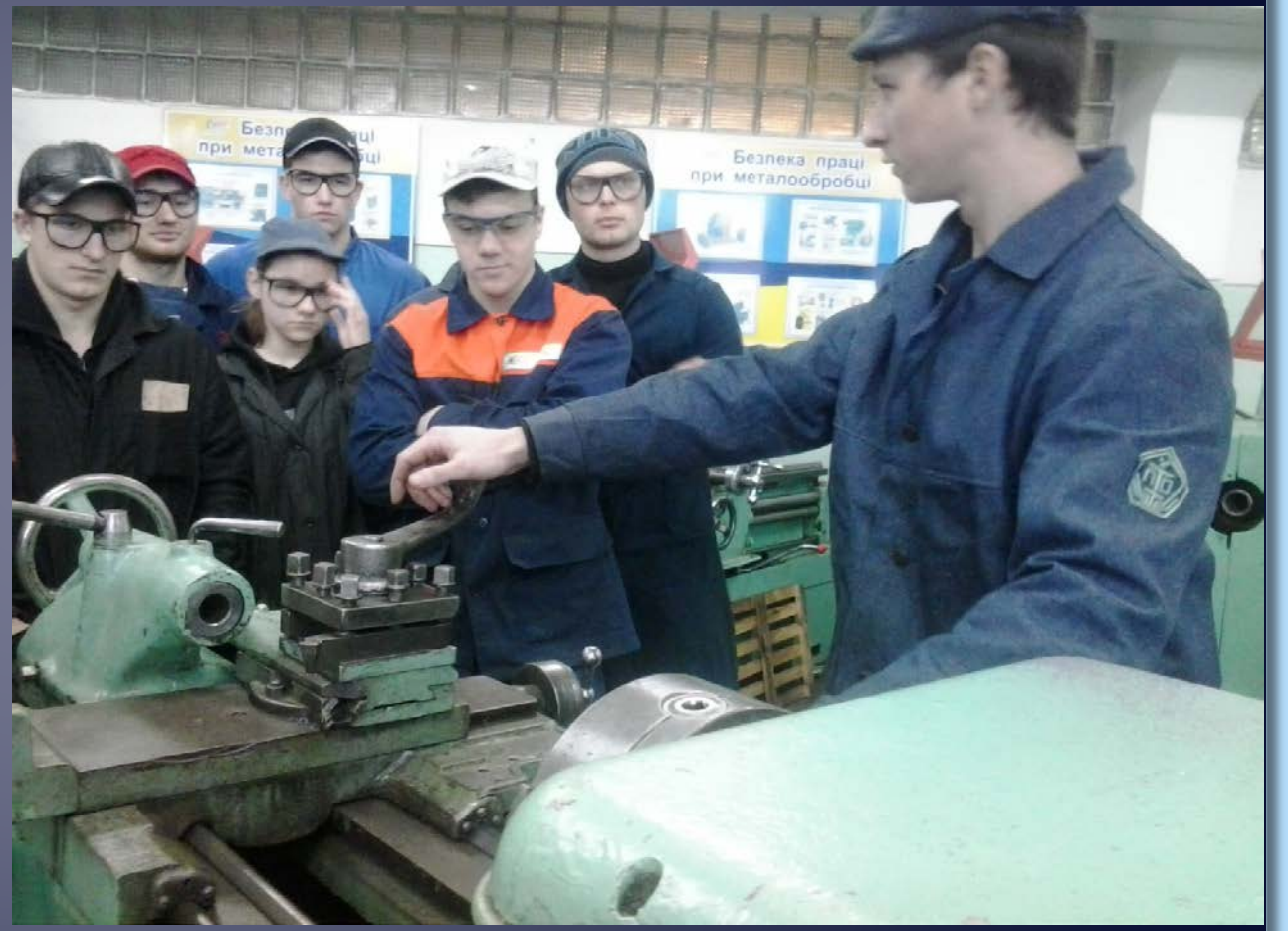

ФІЗІОЛОГІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ. ПРОФЕСІОГРАМА.

Мета:
виділити основні фізіологічні якості, які впливають на якісне виконання професійних умінь та навичків.

№ п/п	Професійно важливі якості	Психодіагностичні методики	Діагностичні показники
1.	Особливості уваги: -концентрація; -стійкість; -розподіл; -обсяг	Методика “Коректурна проба” В.Я. Анфімова Тест Мюнстенберга	Високий рівень Вищий за середній, середній рівень
2.	Оперативна та зорова пам’ять	Методика виявлення та оцінки оперативної пам’яті (ОП-1) Методика оцінки зорової пам’яті	Високий рівень оперативної пам’яті Високий рівень зорової пам’яті
3.	Окомір: -лінійний; -кутовий	Методика «Лінійний окомір» Методика «Кутовий окомір»	Високий та вищий за середній рівні розвитку лінійного окоміру та сприйняття кутових розмірів
4.	Координація і точність рухів	Методика «Сенсомоторна проба»	Високий рівень точності і вправності рухів
5.	Особливості мислення: -предметно-дійове; -технічне	Методика визначення типів мислення особистості Тест Беннета	Високий рівень Середній рівень

ОСОБИСТІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ
Мета: виявлення характеристики, для окреслення установок, стосунків, міжособистісних властивостей та типових форм поведінки.

- ОСОБИСТІСНИЙ ОПИТУВАЛЬНИК Г. АЙЗЕНКА ЕРІ
- РЕАЛІСТИЧНО–КОНВЕНЦІЙНИЙ ТИП ТЕСТ Д. ГОЛЛАНДА
- МЕТОДИКА «ЛЮДИНА _ МАШИНА _ ЗНАКОВА СИСТЕМА»
- ТЕСТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ (ТІП) МОДИФІКОВАНИЙ П.Р.ЖИЧАН

МОТИВАЦІЙНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ
Мета: визначити фактори впливу на вибір професії.

- ТЕСТ «ВИЗНАЧЕНЯ МОТИВАЦІЇ В РОБОТІ»
- ТЕСТ «ВПЛИВ НА ПОЗИЦІЮ І МОТИВАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ»
- ТЕСТ «МОТИВАЦІЯ ДОСЯГНЕНЬ» А.ДЖЕКСОНА
- ТЕСТ « МОТИВАЦІЯ ДОСЯГНЕНЬ » А. МЕХРАБИАНА

АДАПТАЦІЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ
Мета: визначити ступінь та фактори фрустрованості на підприємстві в умовах експерименту.

- АНКЕТА
- МЕТОДИКА «ДІАГНОСТИКА РІВНЯ СОЦІАЛЬНОЇ ФРУСТРОВАНОСТІ» Л.І.ВАСЕРМАНА
- МЕТОДИКА “ОЦІНКА ДЕЗАДАПТОВАННОСТІ” ПО Л.Б.СОБЧИК
- МЕТОДИКА ТЕСТ ЛЮШЕРА

ВИЗНАЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ГОТОВНОСТІ КВАЛІФІКОВАННОГО РОБІТНИКА

Мета: визначити стан професійної готовності кваліфікованого випускника в умовах експерименту.

- АНКЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ ГОТОВНОСТІ
- ОПИТУВАЛЬНИК ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ГОТОВНОСТІ Л.Н.КАБАРДОВА
- ОПИТУВАЛЬНИК ПРОФЕСІЙНА КАР'ЄРА
- МЕТОДИКА ДІАГНОСТИКИ ОСОБИСТОСТІ НА МОТИВАЦІЮ ДО УСПІХУ Т.ЕСЛЕРА
- ТРЕНІНГ

АНКЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ ГОТОВНОСТІ

АНКЕТА

Інструкція. «Вам дається перелік речень, які мають декілька варіантів закінчення. Виберіть, будь ласка, один з варіантів, за допомогою якого можна закінчити речення, зробіть відмітку позначкою «+» Дякуємо за роботу».

1. Я бажаю працювати:

а) у приміщенні;

б) на відкритому повітрі;

в) у нестандартних умовах (у горах, на морі, у лісі, під землею тощо);

г) із чергуванням умов.

2. Мені подобається, що режим моєї роботи є :

а) чітким (початок і кінець роботи не змінювався);

б) змінним (то зранку, то ввечері);

в) вільним, гнучким (початок і кінець роботи визначався би мною);

г) ненормованим (непередбачені виклики, нічні зміни, затримки з роботи тощо).

3. Мені зручно працювати:

а) сидячи (за столом, за пультом тощо);

б) стоячи;

в) у роз'їздах;

г) почергово: на постійному місці роботи, і у роз'їздах. рухи;

ОПИТУВАЛЬНИК ВИЗНАЧЕННЯ ГОТОВНОСТІ Л.Н.КАБАРДОВОЇ

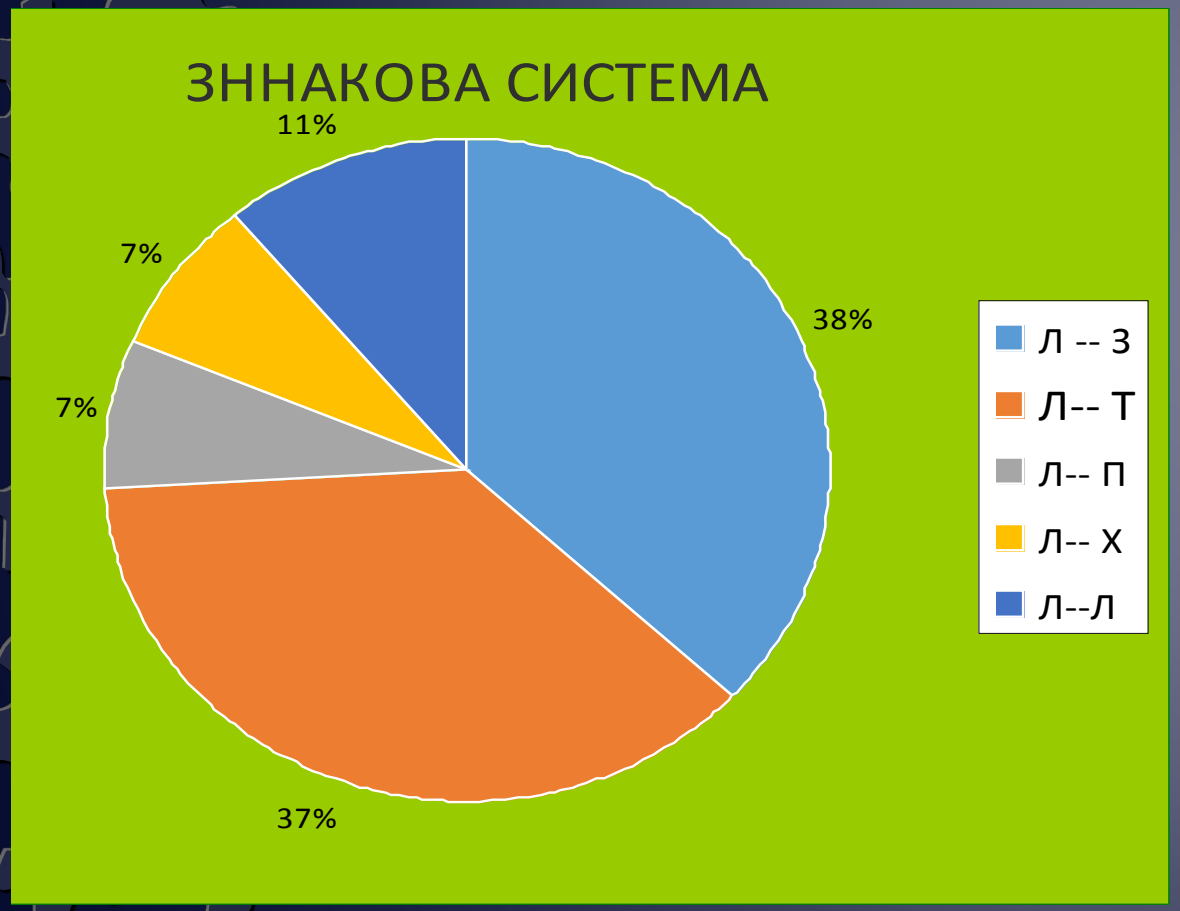

За підсумками відповідей респондентів можливо зробити висновок ,що переважна більшість учнів групи вибрали професію за знаковою системою людина – техніка, людина – знакова система, що відповідає специфіці роботи за професією «Токар» це - вміння читати креслення деталей,специфікації, технологічні процеси та робота на токарних верстатах різних типів. Вище означені висновки вказують на готовність респондентів працювати за вибраною професією, та правильність вибору професії.

ОПИТУВАЛЬНИК ПРОФЕСІЙНА КАР'ЄРА.

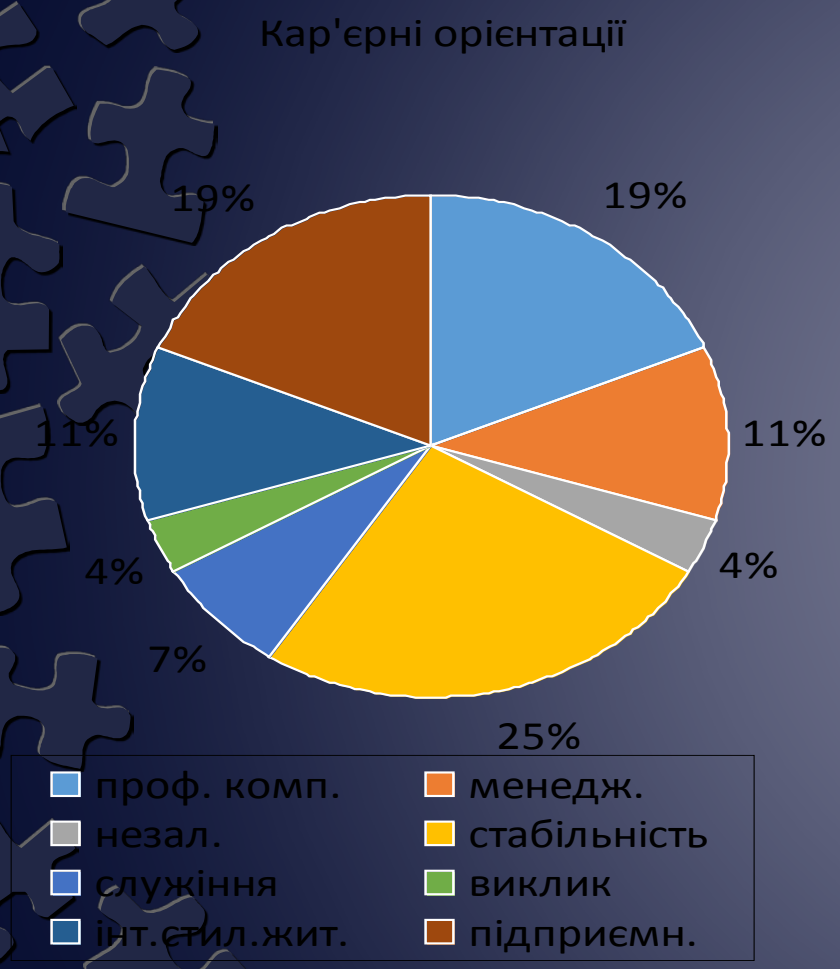

Кар'єрні орієнтації групи проявились в межах «професійної компетентності», «стабільності», «інтеграції стилів життя» та «підприємництві». Кар'єрні орієнтації вказують на компетентність респондентів, впевненість в своїй кваліфікації, бажанні працювати в стабільній та надійній компанії, їм властиво керувати та організовувати ,як спеціалістам.

ДІАГНОСТИКА НА МОТИВАЦІЮ ДО УСПІХУ Т.ЕЛЕРСА

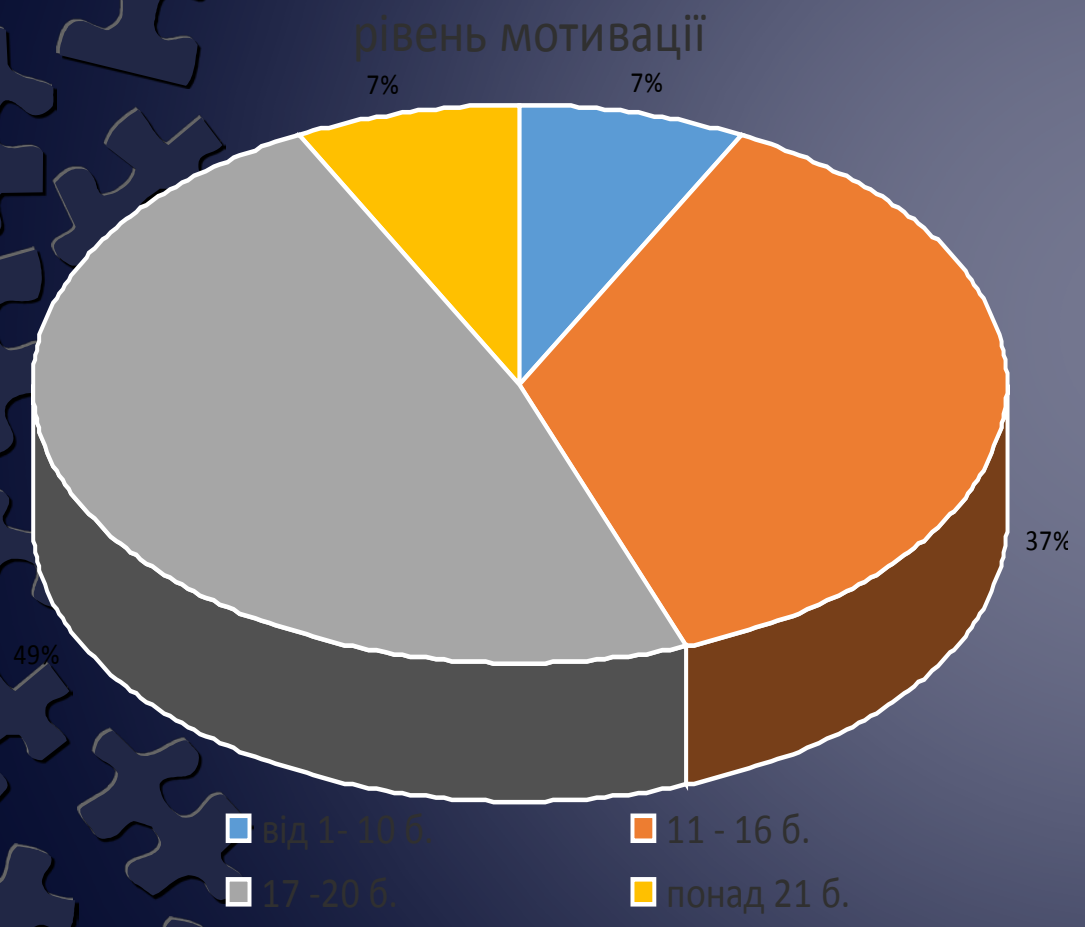

Переважна більшість учнів групи мотивована на успіх в професійній кар'єрі .При цьому мотивація до успіху впливає і на сподівання ,і на успіх .Переважна кількість учнів групи надає перевагу середньому рівню ризику ,що говорить про виваженість цілей до успіху.

ВИСНОВКИ

Ключові компетенції випускника ПТНЗ це :

--- професійні компетенції відповідно до стандартів ПТО,

особистісні компетенції відповідно до задач ПТНЗ;

--- специфічні професійні та особистісні компетенції відповідно до стандартів підприємства.

Саме ці компетенції випускника ДНЗ «ЗМВПУ» стали ключовими при працевлаштуванні.

Тринадцять учнів працевлаштовані на базове підприємство «Мотор Січ»,

тринадцять на приватні підприємства та один вступив у вищий навчальний заклад.

Умови експерименту та соціально – психологічні фактори сьогодення впродовж навчання формували свідоме ставлення до самореалізації в професійній кар'єрі.

Саме ці фактори вплинули на вибір місця працевлаштування.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ